

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Miquel Golobardes, reivindicat Maria Golobardes, filla de l'historiador, professor de grec i organitzador de l'arxiu del castell de Peralada, ha escrit un article a *El butlletí de Peralada* (<https://tuit.cat/flSaf>) per rememorar la trajectòria vital i acadèmica del primer gran estudiós del moviment remença (*Els Remenses dins el quadre de la pagesia catalana fins el s. xv* va ser la seva tesi doctoral). Nascut a la vila bressol del llegendari Ramon Muntaner, el Golobardes jove, d'origen humil, va fer de pagès per imperatiu familiar, però, sentint-se cridat a l'estudi, es va guanyar a pols i contra les circumstàncies —l'actitud paterna, la depuració en la postguerra...— l'alt nivell que li van reconèixer les institucions i les persones dedicades a investigar el passat: Santiago Sobrequés, Jaume Vicens Vives, Ramon d'Abadal... «Costa d'entendre», escriu la filla, «que al llarg del temps, anys, Miquel Golobardes no tinguí cap carrer del poble, cap placa que en faci present el record... Potser ara és el moment de dedicar-li una atenció preferent per tenir-lo present amb un reconeixement per part del poble.»

El Bar Boia de Cadaqués | Fundat fa setanta-nou anys, aquest gener va haver de tancar. La llei de costes diu que a cap platja de poble hi pot haver més d'una guingueta si no estan a cent cinquanta metres de distància, i a la de Cadaqués n'hi ha una altra, el Marítim, a... disset metres. És així que la família Vehí, regent del Boia, va rebre l'ordre de plegar. I per què ha estat el Boia i no el Marítim qui s'ha hagut d'arrugar? Doncs perquè el Boia fa poc va haver de renovar la llicència, el tràmit va ser protestat, i la Generalitat ha conclòs que no autoritza l'actualització del permís perquè deu interpretar que és un negoci «nou». La comunicació ha estat reclamada, però, de moment, no han obtingut resposta. A més de deixar un parell de dotzenes de persones sense feina, resulta que el Boia d'anys ençà era «més que un bar». A Cadaqués s'havia convertit en un centre cultural, gastronòmic i

social, sovintejat per personatges, és clar, com el mateix Dalí. De la considerable colla de *boians* han emergit propostes de manifestar-se contra aquesta decisió administrativa. Veurem com acaba.

El Casino Menestral | Per tal de ser restaurat, consolidat..., ha romàs gairebé tancat durant anys, només amb serveis mínims (el bar i alguna cosa més); ara, sembla que es podrà desencallar l'atzucac d'un quart de segle de remodelació fallida. El Casino (1856) és (o era) una entitat privada que des del 1904 tenia la seu a l'edifici del carrer Ample, que és l'objecte de rehabilitació. Com a tal associació, era impossible que els propietaris (els socis), amb les seves exigües quotes, poguessin fer-se càrrec de les costoses obres.

>> El Casino Menestral Figuerenc, a la cantonada dels carrers Ample i Peralada. (FOTO: VIQUIPÈDIA)

Fa anys, algú ja va proposar la sortida que ara s'ha acceptat, però llavors no va ser assumida: cedir l'edifici a un organisme públic (l'Ajuntament, el més proper), i que amb els diners de tots es refés el centre cultural i recreatiu, comptant, és clar, amb algunes limitacions d'ús que satisfessin el soci més sentimental. Les obres d'aquest bé cultural d'interès local costaran quatre milions i mig d'euros i el consistori diu que recorrerà al trio coral habitual: Diputació, Generalitat i Estat.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Aprendre a fer de ramader | La cooperativa Ramaders del Baix Empordà i Llet Nostra han impulsat la creació d'uns estudis reglats per aprendre l'ofici de ramader de vaques, porcs o aviram. Els estudis es fan a l'Institut de la Bisbal d'Empordà i consisteixen a completar cinc-centes deu hores de teoria (al centre formatiu) i pràctica (a les granges) quatre dies a la setmana. Aprenen accions com ara treure el precinte de les bales de palla, saber quin farratge necessiten els animals i alimentar-los, munyir les vaques o moure el bestiar d'un cobert a un altre. Són uns estudis pioners a Catalunya i estan pensats per fomentar l'ofici de ramader, per al qual hi ha molta demanda i poca gent qualificada. L'objectiu del curs, adreçat a persones de més de vint-i-cinc anys (tot i que se n'accepten de més joves), és, un cop finalitzat, poder entrar al mercat laboral immediatament amb tots els coneixements necessaris. Els ramaders de la zona estan satisfets amb la iniciativa, perquè podran contractar gent formada en l'ofici i no els hauran d'ensenyar de zero, per la qual cosa s'estalviaran temps. L'ofici de ramader és un d'aquells que se solen aprendre a força de treballar o per transmissió de coneixements entre generacions. Malgrat que alguns dels coneixements requerits per dedicar-s'hi són ancestrals, avui dia cal una posada a punt d'informació i tècniques noves. Aquest ofici, sovint menyspreat per les condicions de l'entorn en què s'ha de fer, és molt important en la cadena alimentària de la societat. I han hagut de ser els mateixos ramaders els qui han impulsat una formació reglada específica per al sector. Curiós.

Llibreria activa a Palamós | La Fundació Finestres ha obert una llibreria a Palamós, al local on hi va haver, durant quaranta-dos anys, fins al 2019, la llibreria La Gavina. L'objectiu de la fundació és que l'espai sigui tant una llibreria com un centre d'activitats literàries, un punt de trobada cultural lligat a la residència d'autors que l'entitat té, des del 2023, damunt el penya-segat

de la cala Senjà. A la residència, situada entre les cales Estreta i Castell, hi havia estiuejat Truman Capote, i diuen que allà va escriure *A sang freda* (1966). Ara acull escriptors del país i internacionals que volen desconnectar del brogit i concentrar-se en les seves obres. Fomentar les activitats literàries i impulsar el teixit cultural són, doncs, dos dels principals objectius de la fundació amb aquest projecte, a banda de fomentar el debat en diferents àmbits. La Fundació Finestres va néixer amb la finalitat d'impulsar la creació literària i donar oportunitats a autores i autors de diferents àmbits i procedències, sobretot en la producció narrativa catalana i espanyola, i el còmic en català. El 2020 va crear els Premis Finestres de Narrativa a obra publicada originalment en castellà i en català, i les Beques Finestres d'Assaig. En una època en què hi ha un degoteig constant de tancament de llibreries, és d'agrair que hi hagi qui impulsi nous projectes en el sector.

>> Els responsables de Finestres amb l'alcalde de Palamós, Lluís Puig. (Foto: AJUNTAMENT DE PALAMÓS. JOAN CAMA.)

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

i-Cerdanya, eina de comunicació transfronterera | El 2010, Laurent Leygue, actual alcalde d'Estavar, va obrir el compte de Facebook *i-Cerdanya* amb la voluntat de recollir totes les notícies relacionades amb la vall cerdana. Catorze anys més tard, catorze mil seguidors d'ambdós costats de la frontera es troben en aquest centre d'informació comarcal independent obert les vint-i-quatre hores.

Aquest grup és l'eina de comunicació transfronterera més important cre-

ada els darrers anys, ja que ofereix una visió global de l'actualitat de Cerdanya. S'hi poden trobar enllaços a notícies de política local, però també informació sobre l'agenda cultural i esportiva, fets diversos i fins i tot esqueles.

Gràcies a la qualitat del contingut, el grup continua augmentant en nombre de seguidors. Leygue administra amb mà ferma les publicacions i comentaris per tal que el rigor i el respecte es mantinguin en el conjunt de la pàgina. Fins i tot, sovint tradueix els titulars o ofereix un resum de la notícia per tal que tothom pugui entendre de què es tracta. Una iniciativa excepcional sorgida de la voluntat d'unir els habitants de Cerdanya.

L'herència d'Emili Giménez Garcia

Des del 2013, el fotògraf Emili Giménez Garcia cedia periòdicament el seu fons fotogràfic a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya. Desaparegut el 2020, Giménez inicià la seva producció fotogràfica l'any 1999, coincidint amb la seva entrada a l'Ajuntament de Puigcerdà en qualitat de tinent d'alcalde, regidor de Cultura (1999-2007) i cap de premsa (2008-2012).

Després de la digitalització, classificació i descripció, ja es poden consultar i descarregar més de 270.000 imatges a la pàgina d'Arxius en línia de la Generalitat de Catalunya. Les imatges recullen actes polítics i socials, presentacions de llibres, visites institucionals, festes, esdeveniments esportius, concerts, paisatges i patrimoni cerdà.

Sempre conscient de la importància de la seva producció fotogràfica, Giménez va voler cedir les imatges a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya per tal que fossin públiques. Una herència d'un valor incalculable per a tots nosaltres i un llegat d'història gràfica que perviurà en el futur gràcies als historiadors que estudiaran els primers anys del segle XXI.

>> Emili Giménez Garcia fotografant el conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet Valera, i l'alcalde de Fontanals de Cerdanya, Ramon Chia Gálvez, durant la celebració del cinquantè aniversari del municipi.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Projectes de millores a centres educatius

| El delegat del Govern de la Generalitat a Girona ha assegurat que les obres de construcció d'un edifici nou per a l'Institut Escola Salvador Vilarasa de Besalú ha sortit a licitació, amb dues línies de primària i una de secundària. També diu que s'avança en l'escola rural de la Vall de Bianya, ja que l'Ajuntament ha fet els deures i ha comprat els terrenys, i des del Departament d'Educació continuen estudiant el projecte. El que no avança gens és el canvi d'ubicació de l'Institut Escola Greda d'Olot, perquè sembla que s'espera que es defineixi el traçat viari a la zona on s'ha de projectar el centre nou.

>> L'escola de Besalú el 1934, quan es va inaugurar. Foto: ACGAX. SERVEI D'IMATGES. FONS JOSEP M. MELCIÓ PUJOL (EMETERI VÉLEZ VALLS).

Pel que fa a les demandes d'escoles com la de Montagut d'incorporar la llar d'infants, el delegat del Govern assegura que des de la Generalitat es permetrà incloure les llars d'infants a les escoles, i es donaran ajudes per tal d'adequar-hi espais. Per ara tot són projectes en els despatxos, totalment imprescindibles, però la realitat és que passen els mesos i tot continua igual.

Les variants d'Olot i les Preses

| Sílvia Paneque, consellera de Territori, va declarar el desembre passat que preveia que el 2025 començarien les obres de la variant d'Olot i les Preses, i que el 2029 estarien finalitzades. L'estudi informatiu i el d'impacte estan tancats, i el projecte constructiu, redactat

i presentat als ajuntaments i als agents participants en les comissions de seguiment. L'aprovació inicial del projecte constructiu i tràmit d'audiència havia de ser entre el febrer i el març d'enguany, va dir la consellera, i tot seguit ja s'havien de fer les licitacions i l'obra s'havia de començar a executar. Paneque ha refermat el compromís del Govern de la Generalitat per tirar endavant una obra necessària per a la Garrotxa, però també per al conjunt de Catalunya, segons ha afirmat. El diputat de Junts, Salvador Vergés, ha demanat mesures urgents per reduir el trànsit intens a l'avinguda de Sant Jordi, dins el nucli olotí, i, a la vegada, mesures de mobilitat sostenible per a les bicicletes i els patinets i l'estudi de viabilitat del tram tren Olot - Banyoles - Girona. Paneque ha retret a Vergés que la qüestió de la variant no ve d'ara, i que governs anteriors, possiblement, haurien pogut fer més per avançar en la construcció de la via, cosa que no van fer, lamentablement.

Regeneració del nucli antic d'Olot | Olot treballa en el pla de regeneració del nucli antic dirigit per l'arquitecta Itziar González, una persona amb una bona experiència en aquest tipus de projectes. En els pressupostos d'aquest 2025 es destinen 1,3 milions d'euros en un estudi que determina que hi ha un miler d'habitatges que es podrien mobilitzar. Recordem que després d'una espera de gairebé cinc anys, la Generalitat va aprovar el Pla territorial sectorial d'habitatge per assolir el 15 % d'habitatge assequible a Catalunya en vint anys. Aquest document permet que els ens locals actuïn, com és el cas de l'Ajuntament d'Olot, que ja fa temps que treballa en matèria d'habitatge. S'ha remarcat que sense aquest document no es podia avançar per decidir què cal fer en matèria d'habitatge arreu de la ciutat. Ja amb aquest pla aprovat per la Generalitat, el regidor d'Habitatge diu que la participació serà un dels fonaments destacats de l'estratègia que impulsaran.

LACA retirarà dues rescloses del Fluvià | L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) ha tret a licitació el redactat per a l'eliminació de dues rescloses en desús que hi ha al riu Fluvià a Olot, concretament la del Molí de la Torre i la de la central hidroelèctrica de Can Xons. Es

tracta de dos passos que afecten directament la fauna i la flora d'aquest espai i que alteren el curs natural de l'aigua. Aquest àmbit, dins del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, constitueix l'hàbitat de tres espècies protegides: la llúdriga, el ratpenat de ferradura gran i el barb de muntanya.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Forasters | Pel Palau Firal de Girona van passar, el febrer, uns vuit-cents directius de línies aèries, representants de cent vuitanta-nou aeroports i responsables d'empreses turístiques de mig món. Sembla, tot i això, que alguns polítics i els seus seguidors prefereixen arrancar al mínim les xifres de visitants per afavorir-ne altres de més «multiculturals». Però, es vulgui o no, Girona serà internacional o no serà. Qui ens havia de dir, fa unes dècades, que l'Arxiu Municipal subscriuria un acord amb arxivers i arxiveres xinesos per treballar conjuntament? El mal és que l'escenari urbà cada dia fa menys goig. Fa ben poc, era cobejat per directores de cinema per rodar-hi les seves pel·lícules, sèries i anuncis comercials. Ara hi roden pidolaires en un increment lent però constant, que ja introdueix el concepte *aporofòbia* en el lèxic habitual. Per acabar-ho d'adobar, el primer equip del Girona FC s'ha quedat, per primer cop en la seva història, sense cap jugador de la demarcació. Sumem-hi l'Onyar enllocat, voreres enganxoses, grafitis, contenidors incontinents, okupes i una delinqüència altiva fins a fer que la ciutat destil·li una decadència empenyadora i tangible. Sí: en els premis Goya ha sonat el nom de Girona gràcies al director Isaki Lacuesta. Però no podem dir que ens estigui quedant una ciutat de cine.

Mirant enrere | Vist el panorama, és reconfortant (re)descobrir la Girona antiga gràcies a les activitats divulgatives obertes al públic que ofereix la Càtedra de Ciències i Humanitats Doctor Bofill - UdG. Aquesta entitat, que l'octubre passat va complir deu anys, ha organitzat conferències sobre el món grecoromà i la seva petja a casa nostra, a cura d'experts com David Vivó, Josep

M. Nolla, Joaquín Ruiz de Arbulo... que omplen l'Auditori Josep Irla. Hi posen la cirereta les troballes efectuades recentment a la vil·la romana del Pla de l'Horta, a Sarrià de Ter, entre les quals destaquen les restes de l'aqüeducte amb què s'abastia d'aigua aquella *domus*.

Les generacions més grans omplen sales de conferències, museus i teatres —els de Girona, Salt o Sant Gregori estan sempre a vessar—, i creix l'interès per les projeccions operístiques en directe als nostres cinemes. Però es redueixen les opcions per als escolars: l'Institut Narcís Xifra, la seva AMPA i els veïns del Pont Major protestaven fa unes setmanes davant de l'Ajuntament per la possibilitat que el centre es quedés sense les línies de batxillerats, com va passar amb l'ESO. Anem enrere...

Artistes amb impacte | S'han dedicat uns espais dels Jardins dels Alemanys al pintor Isidre Vicens (Montflluà, 1918 - Girona, 2016). Seguidor dels moviments avantguardistes de finals del segle XIX i inicis del XX, també va treballar el paisatgisme amb un estil sobri influït per la pintura castellana, com explicava als seus alumnes en la seva etapa de professor d'art. Va formar part del Grup de Girona amb Fulcarà, Fita, Torres Monsó, Eduard Vila i Emília Xargay. I aquesta primavera tenim un festival Strenes amb artistes ben diversos: Chambao, Rosario, The Tyets, Maria del Mar Bonet... i un personatge amb seguidors i detractors incondicionals, però que no deixa ningú indiferent: Albert Pla. Va sorprendre amb una interpretació impecable en la sèrie televisiva *La Mesías*, i ara es reinventa amb un muntatge en què farà sortir música de les clavegueres del Barri Vell... En deixem la interpretació psicoanalítica a la sagacitat dels ciutadans.

>> El Teatre Municipal de Salt, que competeix en qualitat amb molts altres teatres de Catalunya.

EL PLA DE L'ESTANY

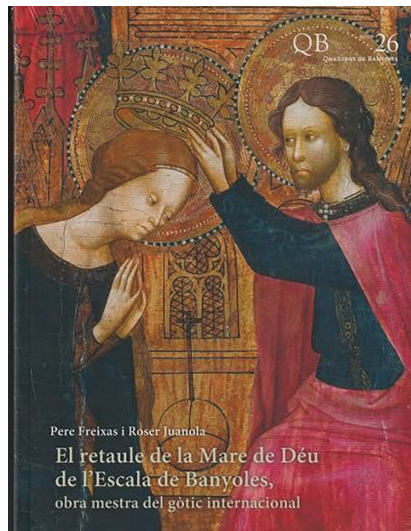
Text > XAVIER XARGAY I OLIVA

Patrimoni | M'escrivi el meu nebot des de l'estranger. «A veure, *uncle*, si me saps explicar què passa amb el patrimoni de Banyoles. Què és això que he sentit per la ràdio que l'Ajuntament ha votat negativament a una moció per preservar el patrimoni local? Ho he entès bé? De debò s'ha gosat votar en contra de la moció per a la protecció del patrimoni presentada pel Centre d'Estudis Comarcals? O és que hi ha gat amagat, no ho sé, que l'oposició aprofita el tema per buscar les pessigolles a l'equip de govern? O et sembla que, com que Banyoles ja passa dels vint mil habitants, ens sentim importants i fem de la política local, no política de proximitat i de resolució de problemes que ens afecten a tots, sinó mesquina política de partit, sigui amb la negació o l'oportunisme? M'agradaria creure que no, que tot plegat deu ser un gran malentès i que es posaran d'acord a l'hora de protegir el patrimoni de tots.» Jo també ho vull creure, benvolgut nebot; mentrestant, no sé què respondre-li a tantes preguntes.

Associacions culturals | Una nova entitat cultural, en conveni amb l'Ajuntament, ha nascut a Banyoles. Es diu La Bombonera i busca contribuir a l'estudi, la difusió i la conservació de les arts plàstiques a Banyoles i comarca. La primera activitat és el cicle «L'art i l'exili», amb onze conferències, una cada darrer divendres de mes. Aquesta associació coincideix amb Convivència i Progrés, desvinculada ja del partit polític local i centrada en activitats culturals, especialment xerrades com les que varen portar Martín Pallín a Banyoles fa uns mesos o Norbert Bilbeny. Ara només cal que, a diferència del que passava durant la Segona República, quan cada entitat organitzava actes de la festa major exclusivament per als seus socis, les dues associacions s'obrin a tothom que hi vulgui assistir, tingui el pensament polític que tingui. Així seran realment enriquidores per a la ciutat.

Visita patrimonial | L'Ajuntament ha tingut la iniciativa brillant d'obrir el Monestir per poder visitar l'arqueta i el retaule. Una decisió que coincideix,

estratègicament, amb la presentació d'un volum nou i espectacular dels «Quaderns de Banyoles», *El retaule de la Mare de Déu de l'Escala de Banyoles, obra mestra del gòtic internacional*, de Pere Freixas i Roser Juanola.

>> Coberta d'El retaule de la Mare de Déu de l'Escala de Banyoles, obra mestra del gòtic internacional. (Foto: QUADERNS DE BANYOLES)

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT

La torre de Can Roig de Camprodon

Aquesta torre d'estiueig, edificada entre els anys 1900 i 1901 per l'arquitecte Simó Cordoní i Carrera (tot i que alguns estudiosos han especulat amb la hipòtesi que la idea de l'edifici és de Lluís Domènech i Montaner, així com de Josep Puig i Cadafalch), va ser un encàrrec que li va fer el doctor Emerència Roig i Bofill, cunyat del també doctor Bartomeu Robert, que va ser alcalde de Barcelona i un dels impulsors de l'estiueig camprodoní, ateses les virtuts curatives dels seus aires i aigües. El dia de la finalització de les obres, el setmanari local *La Frontera*, en l'edició del 29 de juny de 1901, la descrivia de la manera següent: «Nada podemos decir de su interior por no haberlo visitado, pero exteriormente su esbelta arquitectura nos recuerda algo de los castillos feudales alemanes, y ofrece en conjunto un aspecto serio y elegante a la vez, honrando muchísimo al distinguido arquitecto Sr. Cordoní».

>> La torre de Can Roig de Camprodon.

Aquest edifici modernista està inclòs en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya i la seva rehabilitació gairebé total ha costat poc més de dos milions d'euros. L'Ajuntament de Camprodon espera poder obrir-lo com a espai cultural pel gener de l'any que ve, dedicant cada planta de les quatre que té a un ús diferent: la primera, hi ha previst destinar-la al nou CAP ampliat, i la resta, a altres propostes de caràcter cultural, entre les quals destaca ubicar-hi el Museu Isaac Albéniz.

L'escola de les Llosses | El mes de gener passat hi va haver una reunió a l'Ajuntament presidida per l'alcalde de les Llosses, Jaume Cuní, per exposar el projecte de recuperació de l'escola pública d'aquest municipi que, com moltes petites escoles unitàries rurals, va haver de tancar portes a les darreries dels anys seixanta o molt a principis dels setanta. Segons va informar l'alcalde, les negociacions amb el Departament d'Educació estan en una fase realment avançada, perquè ja es compleixen les tres premisses necessàries que s'exigien, que són tenir un nombre d'alumnes suficient, un espai i diners; s'espera que per al curs 2026-2027 l'escola pugui tornar a obrir les portes. A part que la presència de l'escola propicia que hi hagi més sentiment de poble, aquesta mesura també va de bracet amb una altra de no menys important, com és fomentar la repoblació i revertir, així, la situació de despoblament que des de fa una colla d'anys pateix el municipi: val a dir que les Llosses havia arribat a superar el miler d'habitants i ara en té prop de dos-cents.

Teixim Ripoll | Amb aquest nom es presentà la darrera setmana de gener una plataforma cívica que té per objectiu actuar de lenitiu a les ferides de convivència que ha causat el partit

Aliança Catalana al llarg d'aquest any i mig que fa que és al capdavant del consistori de Ripoll i que, en el moment de redactar aquesta crònica, és qui té, encara, la responsabilitat de governar la capital del Ripollès. Actualment, en aquesta plataforma hi participen una cinquantena de persones, però també entitats culturals i partits polítics de diferent signe, com ara Òmnium Cultural, l'Associació Marroquina Juvenil, Mirall sense Marc, el PSC, Junts, ERC, Alternativa per Ripoll i Som-hi Ripoll. Els objectius de la susdita plataforma no són altres que treballar per la convivència, crear comunitat i diluir els discursos exclusius i d'odi, a més d'engegar un projecte de berenar-sopar: una idea d'unió veïnal perquè tothom pugui gaudir del menjar sigui d'on sigui. No obstant això, també cerca abordar altres temes d'interès que van més enllà del marc estrictament ripollès, com són la mobilitat de la comarca i la democràcia. En paraules de la seva impulsora, Carme Bruguera: «Volem activar aquesta plataforma, aquesta coneixença, perquè es vol que hi hagi una bona convivència entre totes les persones que vivim a Ripoll [...] per veure quina és la realitat que hi ha al poble, perquè al poble hi som tots; hi ha gent de tot arreu i en aquesta pla-

taforma també hi ha gent de tot arreu. En resum: una bona manera de poder guarir les ferides causades pel govern d'Aliança Catalana és trobar-nos, parlar i intercanviar les nostres opinions, i treballar aquest verb tan bonic que tenim en català que és *enraonar*».

LA SELVA

Text > SEBASTIÀ GODAY

L'Orquestra Jove de la Selva, un quart de segle | Ha fet vint-i-cinc anys amb la força que els augura molts i molts anys de vida. Ho van celebrar a Lloret de Mar amb l'estrena de l'obra feta a mida per l'acreditat compositor Albert Guinovart, *La volta al món amb 504 compassos*, i la conjunció màgica de les quatre petites orquestres que la formen. El 2 d'abril de l'any 2000, Josep Jofré, de Sta. Coloma, i Antoni Miralpeix, de Sant Hilari, varen endegar el projecte amb quatre ajuntaments al darrere i el suport de l'empresa Font Selva. Avui dia té una estructura d'un centenar de petits músics, unes seues rotatòries trimestrals, divuit ajun-

taments adherits als programes i un seguit d'actuacions engrescadores a Lituània, Mallorca, o a França, entre d'altres. D'aquestes criatures d'avui i de les que hi van passar, algunes són professionals de la música i altres només diletants, però és ben segur que la seva aplicació i afinació vertebrarà i vertebrarà una comarca millor. L'estadística avala l'Orquestra en aquest quart de segle, per exemple: hi han passat 845 joves, que han fet 3.214 assaigs, 562 concerts i 57 intercanvis. El futur ha de ser amb música o no serà.

Sant Sebastià descalç | Puntualment, el 20 de gener, any rere any, es compleix la prometença que els tossencs van fer a sant Sebastià que si els protegia de la pesta (medieval) caminarien fins a una ermita propera dedicada a ell propera i complirien el *vot*. Es tractava de la de Santa Coloma de Farners. Sembla que en èpoques pestilents s'acostumava a fer aquest tipus de promences, però la de Tossa s'ha mantingut en el temps. Enguany l'han complert mil setze pelegrins tot acompanyant Joan González Nicolau, tossenc de cinquanta anys. Permeteu-me assenyalar que l'arribada a l'ermita de Sant Sebastià, el pelegrí revestit i rebut pel bisbe Octavi anava acompanyat i

GIRONINS A L'EXTERIOR

Text > MIQUEL HUIX-ROTLANT,
resident a Marsella (França)

Vaig néixer a Santa Coloma de Farners i ara ja fa uns quinze anys que visc a Marsella. M'hi va portar la feina, i és una ciutat que em va captivar. Havent estudiat química a la Universitat de Girona, vaig rodar món, sempre amb ganes de conèixer cultures noves, de formar-me i d'aprendre maneres de treballar diferents. Vaig treballar a Viena, Múnic, Grenoble, París i Frankfurt. A tot arreu m'he sentit ben acollit i integrat, però quan vaig arribar a Marsella vaig sentir una cosa diferent: m'hi vaig sentir com a casa. Ciutat mediterrània, capital de la Provença entre els Alps i la Costa Brava;

seca i calorosa a l'estiu, amb hiverns suaus a la costa i amb camps de lavanda, gira-sols i blat a principi d'estiu; els boscos de pins plens de bolets a la tardor i els mercats de productes frescos de productors de la regió. De seguida em va recordar les comarques gironines, entre els Pirineus i la Costa Brava. Potser és perquè estem a banda i banda del golf del Lleó, que ens fa de connexió mediterrània. Al principi, quan començava a fer turisme per la Provença, tot ho comparava: Vaison em recordava Castellfollit de la Roca, la Camarga és com els aiguamolls de l'Empordà, Ieras s'assemblava a l'Es-

precedit de trenta dones i vint-i-vuit homes, tots descalços; encara m'esborrona i m'emociona la imatge dels peus nus i la fortalesa mental i física dels anònims pelegrins que van complir la prometença. També em fascina que a Santa Coloma encara se celebri l'arribada del Pelegrí menjant cargols guisats amb devoció, ara, gastronòmica, i que a les pastisseries del poble s'elaborin coques de llardons i pinyons i, per als nens, uns caramels de sant Sebastià, llargueruts i elàstics. Segur que la IA que ens ha d'acomboiar inexorablement no camina descalça, ni menja cargols amb conill, ni sap què mou mil setze pelegrins, cinquanta-vuit dels quals descalços.

Mario Zucchitello, un savi tossenc modèlic | En una sala de plens pleníssima de convilatans, familiars, historiadors, pelegrins i amics, es va imposar la primera Medalla d'Or de l'Ajuntament de Tossa de Mar. Sí, la primera i en vida! —i un gran encert—, a un personatge únic a Tossa, a la Selva i, probablement, al país. Mario Zucchitello Gilioli (Carpi, 1937), resideix a Tossa des de 1962. La seva integració a la vila és perfecta i, no me'n puc estar de dir-ho: part de l'orgull tossenc actual s'ha forjat per i

amb el seu estudi implacable, fabulós, dels tossencs i de la Tossa d'abans (des dels romans fins als indians i dels mariners anònims que han deixat de ser-ho al primer cònsol d'Espanya a la cort dels tsars en els segles XVIII-XIX). Ha estat gràcies a la seva immersió en infinitat de lligalls enclaustrats en tota mena d'arxius. En Mario, a més, és un pintor morandià, amabilíssim,

religiós (gran part del manteniment de la tradició del Pelegrí de Tossa es deu a la seva constància), defensor del català com pocs, amic dels seus amics i navegant, i ha estat implicat en el sector del turisme, i... Per tot això i més se li ha lliurat la primera Medalla d'Or de la Vila de Tossa. Quin honor tenir Mario Zucchitello a casa i a la Selva!

>> Mario Zucchitello, el 25 de gener, envoltat d'una nodrida representació d'historiadors en rebre la Medalla d'Or de la Vila de Tossa de Mar. (Foto: AJUNTAMENT DE TOSSA DE MAR)

tartit, Sisteron té una retirada a Besalú, el parc natural del Verdon és clavat al Montseny... Això sense comptar que tota la Provença és plena de senyeres (que també són la bandera provençal).

Marsella és un cas a part: és la segona ciutat més gran de França, caòtica i desendreçada, típicament mediterrània, amb un dels ports comercials més grans d'Europa. Les sèries de ficció l'han fet coneguda per la corrupció i el tràfic de drogues, però la realitat és que és una ciutat plena d'encant, amb una gran multiculturalitat, un dels parcs naturals en zona urbana més grans d'Europa, unes postes de sol de pel·lícula i, fins i tot, una platja dels Catalans! A Marsella, treballo al Centre Nacional de Recerca Científica (CNRS), en un laboratori mixt de re-

cerca, juntament amb la Universitat d'Ais-Marsella. La meva especialitat és la química quàntica, una subdisciplina de la química dedicada a la simulació per ordinador de reaccions químiques. Aquí he construït un grup de recerca en el qual treballem sobre la comprensió de reaccions químiques induïdes per la llum, l'anomenada *fotoquímica*. És un treball intens i exigent, però quan surto de la feina, em trobo immers en un petit paradís on el paisatge, la gent, la cultura i l'energia em fan pensar tant en les comarques gironines que em sento com a casa.

ques induïdes per la llum, l'anomenada *fotoquímica*. És un treball intens i exigent, però quan surto de la feina, em trobo immers en un petit paradís on el paisatge, la gent, la cultura i l'energia em fan pensar tant en les comarques gironines que em sento com a casa.

Al principi, quan començava a fer turisme per la Provença, tot ho comparava: Vaïson em recordava Castellfolit de la Roca, la Camarga és com els aiguamolls de l'Empordà, leras s'assemblava a l'Estartit, Sisteron té una retirada a Besalú